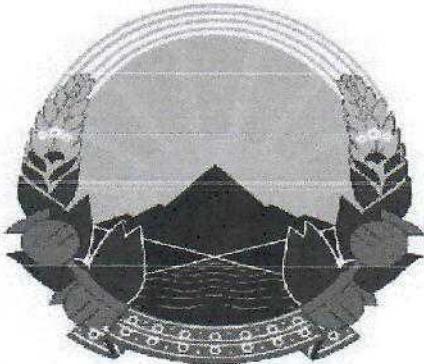

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ГРАДЕЖНИШТВО
И УРБАНИЗАМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Бр. 05-380/3
06.08. 2018 год.

**ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ГРАДЕЖНИШТВО И УРБАНИЗАМ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

**СТРАТЕШКИ ПЛАН НА ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ГРАДЕЖНИШТВО И
УРБАНИЗАМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЗА ПЕРИОД 2019-2021 ГОДИНА**

СКОПЈЕ, ЈУЛИ 2018 ГОДИНА

1.1 ВОВЕД

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам како орган во состав на Министерство за транспорт и врски, согласно измените и дополнувања на Законот за инспекциски надзор, се стекна со својство на правно лице, со сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија. Тоа значи финансиска самостојност, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува со правата и обврските од работен однос, што значи проширување на надлежноста и зголемување на одговорноста како и јакнење на административните капацитети, во функција на остварување на стратешките приоритети и приоритетните цели на Владата на Република Македонија.

Надлежноста на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија е утврдена согласно Закон за градење, Закон за просторно и урбанистичко планирање и Закон за инспекциски надзор.

Согласно одредбите од Законот за градење работите на инспекциски надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон ги вршат градежни инспектори на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија, за градби од прва категорија.

Согласно одредбите од Законот за просторно и урбанистичко планирање работите од инспекциски надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на него го вршат урбанистички инспектори на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија.

Работата на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија е организирана согласно Законот за инспекциски надзор.

Приоритетна цел на Инспекторатот претставува доследна примена на одредбите од Законот за градење, Законот за просторно и урбанистичко планирање како и примена на начелата од Законот за инспекциски надзор, при спроведување на инспекциски надзор над градби од прва категорија кои се од директна надлежност на Инспекторатот и градби од втора категорија преку инспекциска контрола на овластените градежни инспектори на Единиците на локална самоуправа како и контрола на урбанистичкото планирање.

Директорот на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија, за работата на градежните и урбанистички инспектори до Инспекциски совет доставува годишен извештај за претходната година.

Стратешкото планирање не претставува инструментализација на целите туку претставува процес со кој ќе се обликува иднината .

Во Нацрт- стратешкиот план на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија содржани се целите и задачите на организациските единици и на Инспекторатот во целина, активностите за остварување на тие цели, како и ефектите и резултатите од истите, притоа укажувајќи на потребните човечки и финансиски ресурси за остварување на истите. Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија во наредниот тригодишен период, имајќи ги во предвид стратешките приоритети и приоритетни цели на Владата на Република Македонија има за цел да превземе мерки и соодветни активности за

зајакнување на административните капацитети на Инспекторатот и подигање на ефикасноста и квалитетот на инспекцискиот надзор во областа на градежништвото и урбанизмот.

Успешноста во спроведувањето на предвидените мерки и активности, покрај приоритетите и целите, обврските и роковите е условена од заемна поддршка и соработка со сите министерства и органи на државната управа како и останатото опкружување кое ќе придонесе да стигнеме до целта.

Во согласност со системот на планирање и буџетирање овој нацрт- стратешки план е придружен документ на нацрт-буџетската пресметка.

1.2. Мисија

Како основна цел се поставуваат основните барања за градбата, зависно од намената , а предвидено со параметрите од планската документација со цел градбите да бидат изведени и проектирани со висок квалитет односно со механичка отпорност , стабилност и сеизмичка заштита со рационално уредување и користење на просторот за подобри услови во согласност со еколошките стандарди како и за хумано живеење и работа на граѓаните.

Доследно спроведување и надзор над примената на Закон за градење , Закон за просторни и урбанистичко планирање и Закон за инспекциски надзор.

1.3. Визија

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија како орган на државната управа надлежен за вршење на инспекциски надзор над спроведување на прописите од областа за која е надлежен (Закон за градење , Закон за просторни и урбанистичко планирање и Закон за инспекциски надзор), цели да стане високо квалитетна институција, која со својата работа ќе придонесе во засилување на инспекцискиот надзор преку засилени надзори и ефикасно спроведување на законите за кои е надлежен.

1.4. Задачи и обврски на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија

Задачите и обврските на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија освен со Законот за градење и Законот за просторно и урбанистичко планирање, подзаконските акти кои ја регулираат оваа правна материја постапува и по Законот за инспекциски надзор, притоа до Инспекцискиот совет поднесува квартални и годишни извештаи, како и согласно Правилникот за внатрешна организација на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија во Инспекторатот функционираат и одделенија кои ја подржуваат работата на Инспекторатот и придонесуваат за ефикасно остварување на основните задачи и обврски.

Основни обврски и задачи кои произлегуваат од законските одредби содржани во законите по кои работи се:

- Изготвување на годишна програма за работа;
- Изготвување на годишен план за јавни набавки;
- Изготвување на финансиски план за користење на Буџетски средства;
- Изготвување на план за обуки;
- Изготвување на план за вработување;
- Инспекциски надзор од областа на градежништвото, над објекти од прва категорија и изготвување на записници за констатација;
- Спроведување на постапки за едукација на инвеститорите;
- Донесување на решенија соодветни на фазата на градба при утврдување на неправилности и донесување на Заклучоци за извршување;
- Одземање на надлежноста од овластениот градежен инспектор поради неизвршување на работите;
- Контрола на одобрена Државна урбанистичко планска документација и Локална урбанистичка планска документација;
- Надзор над работата на ЕЛС надлежни за спроведување на законите од оваа област;
- Утврдување на состојбата на ЕЛС со овластен градежен инспектор;
- Постапување по поднесени барања, претставки, предлози и иницијативи од физички и правни лица за вршење инспекциски надзор на Единиците на локалната самоуправа т.е спроведување на Законот за постапување по поднесени претставки и предлози.

1.4.1. Принципи на работење

Во начинот на раководење и управување со работата, Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија се базира на принципите на законитост, економичност и ефикасност при што во целост постапува по одредбите од релевантаната законска регулатива, со Инспекторатот раководи Директор кој го назначува Владата на Република Македонија.

1.4.2. Анализа на постојаната состојба

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија согласно измените и дополнувања на Законот за инспекциски надзор се стекна со правен статус на ден 01.07.2014 година и тоа подразбира дека како правен субјект функционира краток период кој период се адаптира на ново настанатата состојба која бара поголема ангажираност, но најголем недостаток има во кадровската екипираност и пополнување на систематизираните работни места. Од наведените причини потребно е спроведување на општите и генерички обуки кои се планираат со Годишниот план за обуки како и користење на консултантски услуги.

Покрај недоволната кадровска екипираност со кадри кои ги исполнуваат општите и посебни услови и компетенции за вршење на инспекциски надзор и техничка опрема (патнички возила) со што се отежнува функционирањето на службата за вршење на инспекциски надзор.

Оsvрнувајќи се на постигнати резултати треба да се замат во предвид недостатоците кои ги споменавме претходно, но и да потенцираме дека и покрај проблемите кои се

јавуваат во текот на работењето Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија успеа навремено да постапи по законски наведените надлежности и барања и се создадени услови за непречено функционирање на инспекторатот.

Во својата SWOT анализа на слаби и силни страни Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија ги наведува следните состојби:

а. Силни страни

- Професионален пристап во постапување и целосна примена на принципите;
- Тимска работа и добра организираност;
- Планирање на информационен систем за управување со процеси;
- Својство на правно лице;
- Сопствена буџетска сметка;
- Транспарентност во работата;
- Соработка со други државни органи;
- Навремено исполнување на обврските и посветеност на работата;
- Ефикасно спроведување на надзори од своја надлежност.

б. Слаби страни

- ограничени финансиски средства со кои располага, особено капитални сретства;
- минимална опрема со која располага (техничка и т.н.);
- минимални стручни компетентни кадри со кој располага и недостиг на континуирани обуки со кои би се зголемиле компетенциите и вештините на вработените;
- недоволна надлежност во однос на материјални закони по кој постапува.

в. Предизвици

- Делегирање на задачите, правата, надлежностите и одговорностите;
- подигање на работните способности и иницијативи на сите нивоа;
- воспоставување на современ систем за менаџирање со материјални и човечки ресурси и намалување на отпор кон промени како и зголемена соработка со останати институции;
- зајакнати капацитети на стратешко планирање;
- поттикнување на развој, опремување и примена на ИТ технологија.

г. Закани

- често менување на законската регулатива;
- ограничено финансирање;

- нерасполагање со доволно стручни човечки ресурси како и квалитетно следење на ИТ технологиите и примена на истите во работењето.

1.5. Специфичности на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија согласно измена и дополнба на Законот за инспекциски надзор е орган во состав на Министерство за транспорт и врски и се стекна со својство на правно лице, со сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува со правата и обврските од работен однос на правно лице, кое врши инспекциски надзор на Законот за градење и Законот за просторно и урбанистичко планирање.

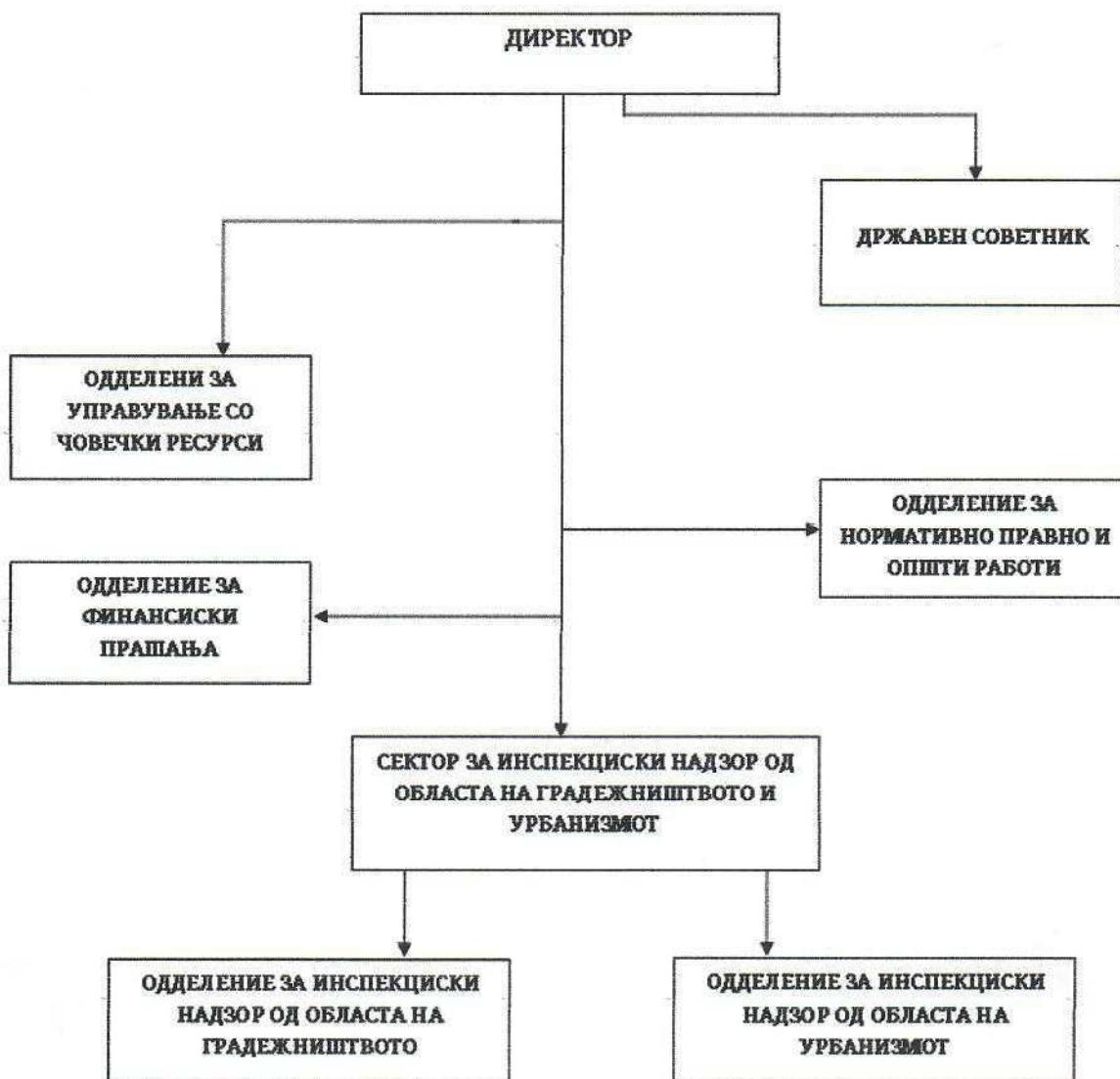
Со Инспекторатот раководи Директор кој го именува Владата на Република Македонија. Негова основна надлежност е инспекциски надзор како и спроведување на мерки и активности со кои се обезбедува намалување на бројот на објекти кои се градат без потребна документација или спротивно на одобрената документација.

Специфичноста во извршувањето на своите задачи и обврски се состои во остварување на постојана комуникација и координација со Министерство за транспорт и врски, Управата за заштита на културно наследство, Министерство за внатрешни работи, Министерство за животна средина и просторно планирање, Агенција за катастар на недвижности, Единиците на локалната самоуправа, Управа за јавни приходи и други државни органи кои претставуваат дел од процесот на градење или на некаков начин се во процесот на градењето и урбанистичкото планирање.

1.6. Структура

Заради обединување на повеќе меѓусебно поврзани подрачја, координирање и контрола на работните задачи, директорот на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија донесе Правилник за организација и работа на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија. Видот и бројот на внатрешните организациски структури е определен согласно карактерот, обемот и сложеноста на работата. Организациската структура на Инспекторатот е поделена во организациски единици, сектори и одделенија.

**ОРГАНОГРАМ НА ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ГРАДЕЖНИШТВО И
УРБАНИЗАМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

1.7 Осврт на очекувани и постигнати резултати

1.7.1 Осврт на постигнати резултати во 2017 година

Согласно измените на Законот за инспекциски надзор, Законот за градење и Законот за просторно и урбанистичко планирање Директорот на Државен инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија донесува годишна програма за работа на инспекциските служби врз основ на која се донесуваат квартални планови за работа кои се доставуваат до Инспекциски совет.

Во 2017 година согласно Годишната програма за работа на Инспекторатот, која се планира и реализира по квартали, квартално се реализирани следните инспекциски надзори за секој надзор се изготвува Записник:

Во табелите кои се впишани се планираните и реализирани инспекциски надзори за редовни, контролни и вонредни надзори за секој квартал поединечно.

Во текот на реализацијата советниците инспектори имаа донесено определени акти и тоа.

Прв квартал

Инспекциски надзори	Планорано	Остварено
Редовни	24	20
Контролни	0	1
Вонредни	0	5
Вкупно	24	26

Во табелата се впишани бројот на планираните и реализирани инспекциски надзори за првиот квартал (01.01.-31.03) 2017 година.

Втор квартал

Инспекциски надзори	Планирано	Остварено
Редовни	26	26
Контролни	0	0
Вонредни	0	2
Вкупно	26	28

Во табелата се впишани бројот на планираните и реализирани инспекциски надзори за вториот квартал (01.04.-30.06) 2017 година.

Трет квартал

Инспекциски надзори	Планорано	Остварено
Редовни	27	24
Контролни	7	1
Вонредни	7	6
Вкупно	35	31

Во табелата се впишани бројот на планираните и реализирани инспекциски надзори за третиот квартал (01.07.-30.09) 2017 година

Четврт квартал

Инспекциски надзори	Планирано	Остварено
Редовни	22	28
Контролни	6	4
Вонредни	6	7
Вкупно	34	39

Во табелата се впишани бројот на планираните и реализирани инспекциски надзори за четвртиот квартал (01.10.-31.12) 2017 година.

1.7.2. Инспекциски мерки санкции

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија во текот на извештајната година во периодот од првиот квартал (01.01.- 31.03.) 2017 година, при инспектирањето донесе само 1 (едно) управно решение.

За разлика од првиот квартал, Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија во вториот, третиот и четвртиот квартал во период од (01.04-31.12) 2017 година, при извршување на своите надлежности не донеса ниту еден акт од споменатите инспекциски мерки.

Во прилог е табела со донесени инспекциски мерки за прв квартал и тоа период од (01.01- 31.03) 2017 година.

Прв квартал (01.01- 31.03) 2017 година.

Инспекциски надзори	Планирано	Остварено	Процент на реализација %
Управни решенија	0	1	/
Едукации	0	0	0
Мандатни казни	0	0	0
Покана за порамнување	0	0	0
Прекршочни пријави	0	0	0
Кривични пријави	0	0	0
Вкупно	0	1	0

1.7.3 Инспекциски надзор по закони

Во табеларен преглед се опфатени инспекциските надзори согласно Законот за градење за време на извештајниот период.

Број на надзори согласно Закон за градење				
	Редовни	Контролни	Вонредни	Вкупно
I	17	1	3	21
II	21	0	0	21
III	21	1	5	27
IV	24	2	5	31
Вкупно	83	4	13	100

Во табеларен преглед се опфатени инспекциските надзори согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање за време на извештајниот период.

Број на надзори согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање				
	Редовни	Контролни	Вонредни	Вкупно
I	3	0	2	5
II	5	0	2	7
III	3	0	1	4
IV	4	2	4	8
Вкупно	15	2	7	24

1.7.4 Осврт на постигнати резултати до 30.06.2018 година

Во 2018 година ќе се продолжи со реализација на инспекциски надзори како во 2017 година со тенденција да истите се зголемат, со цел зајакнување на градежната и урбанистичка контрола

Инспекциски надзори	Планирано		Остварено	
	Закон за градење	Закон за просторно и урбанистичко планирање	Закон за градење	Закон за просторно и урбанистичко планирање
Редовни	19	1	25	9
Контролни	2	1	1	3
Вонредни	4	1	6	2
Вкупно	25	12	32	14

Табела 1 на извршени инспекциски надзори (редовни, контролни и вонредни) во однос на планот во прв квартал 2018

Инспекциски надзори	Планирано		Остварено	
	Закон за градење	Закон за просторно и урбанистичко планирање	Закон за градење	Закон за просторно и урбанистичко планирање
Редовни	17	11	17	8
Контролни	3	/	9	2
Вонредни	7	1	2	3
Вкупно	27	12	28	13

Табела 2 на извршени инспекциски надзори (редовни, контролни и вонредни) во однос на планот во втор квартал 2018

1.9 Стратешки приоритети и програми

Во периодот 2019-2021 година, Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија имајќи ги во предвид Владините стратешки приоритети и цели ќе се ангажира во спроведување на следните стратешки приоритети и постигнување на следните приоритетни програми :

- **Контролирана градежна експанзија;**

Показатели на успешност:

- зголемување на бројот на редовни инспекциски надзори за 10%;
- зголемување на степенот на едукација на инвеститорите за 10% ;
- намалување на бесправно изградените објекти за 15%;
- зголемен надзор над работата на овластениот градежен инспектор за 10%;
- намалување на бројот на подесени претставки за 15%.

- **Зголемена контрола над донесувањето на урбанистички планови;**

Показатели на успешност:

- зголемена и навремена контрола над Државната планска документација за 5%;
- зголемена и навремена контрола над Локалната урбанистичка планска документација за 5%

- **Зајакнување на административните капацитети на вработените, спроведување на стандарди за квалитет;**

Показатели на успешност

- Преку зголемена посета на специјализирани обуки за 30%.
- Примена на знаењата на вработените во спроведување на работните обврски.

1.9.1 Стратешки цели

- **Стратешка цел 1.**

Извршување на редовни и контролни инспекциски надзори над градби од прва категорија и вонредни инспекциски надзори по поднесенени иницијативи, претставки

и предлози од физички и правни лица како и надзори по овластување на Министерот за транспорт и врски и Директорот на Инспекторатот.

Оваа цел е поврзана со владината програма за економски развој.

Активности и резултати

* Формирање на работни групи кои ќе работат на изготвување на нов Закон за градење и Закон за просторно и урбанистичко планирање, во кои ќе учествуваат претставници од Влада на Република Македонија, Државен инспекторат за градежништво и урбанизам, Министерство за транспорт и врски, Архитектонски факултет и останати засегнати страни.

* Градежните и урбанистички инспектори ќе ја зголемат контролата врз градежната експанзија и контролата во донесувањето на урбанистичките планови со проширување на своите надлежности преточени во посебен закон за градежна инспекција, со цел да се обезбеди почитување на принципите на законитост, професионален интегритет, ефикасност, одговорност и лојалност при вршењето на службената должност.

* Резултати од зголемената контрола ќе се добие во најкус можен рок односно веднаш по првите надзори, бидејќи претставува централен орган кој би функционирал на целата територија на Република Македонија со што ќе се намали процентот на градбите кои се изведуваат бесправно односно истите законски ќе се санкционираат .

Индикатори за постигнување на резултатот:

- Број на извршени редовни контролни и вонредни инспекциски надзори;
- Број на решенија и заклучоци;
- Број на покани за едукација;
- Број на решенија за изречени мерки

- Стратешка цел 2

Инспектирањето на градежните објекти и урбанистичкото планирање како и нивното спроведување согласно позитивната законска регулатива е во надлежност на Градоначалниците и Министерството за транспорт и врски. Поради констатираното потребно е измена а легислативата со што Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија да претставува центар на инспекциска контрола на истото преку регионални центри на територијата на Република Македонија во состав на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам на Република Македонија т.е. централизиран надзор.

Оваа цел е поврзана со владината програма за децентрализација.

Активности и резултати

* Резултати од контролата на изградба на објекти како и издавање на документација за истите се со крајна цел градбите да бидат изведени и проектирани со висок квалитет односно со механичка отпорност , стабилност и сеизмичка заштита со рационално уредување и користење на просторот за подобри услови во согласност со еколошките стандарди како и за хумано живеење и работа на граѓаните во Република Македонија.

* Со цел непречено спроведување на инспекциските надзори потребно е набавка на ново теренско возило за обнова на возниот парк кој се состои од дотраени возила кои се

доделени од Агенција за запленет имот и истите се подложни на постојано сервисирање. Финансиски ресурси кои се потребни за спроведување на оваа програма за период од 2019 до 2021 година од Буџетот на Република Македонија ни се потребни 800.000,00 денари.

- Стратешка цел 3

Зајакнување, развој и одржување на човечките ресурси во Инспекторатот.

Стручниот кадар во Инспекторатот а особено инспекцискиот кадар се соочуваат со недоволен кадар поради што има потреба од вработување на нови кадри односно пополнување на повеќе работни места за советник-градежен и советник-урбанистички инспектор како и пополнување на раководните места кои не се пополнети од осамостојувањето на Инспектортот како правен субјект. потребно е и вработување на лице од областа на информатиката кое ќе обезбеди непречена информатичка поддршка за поефикасно извршување на работата и одржување на веб страната на инспекторатот.

Оваа цел е поврзана со владината програма за реформи во јавната администрација.

Активности и резултати

* Вработените би учествувале на семинари и конференции како и специјализирани обуки кои би влијаеле на зајакнување на капацитетите на инспекторите и останатиот стручен кадар.

* Веб страната претставува дво-насочна комуникација помеѓу надворешните субјекти и инспекторатот, преку објавување на сите потребни информации на страната. На веб страната се објавуваат и извештаите за работа на инспекторатот како и финансиските средства со кои располага истиот и начинот на управување со истите.

* Од особено значење е воспоставување на ИСО стандарди за спроведување на унифицираност на работните процеси во инспекторатот.

За наведените активности и постигнување на резултати во наредниот стратешки период од 2019 до 2021 година за кој период ни се потребни финансиски ресурси од Буџетот на Република Македонија во износ од 400.000,00 илјади денари.

1.10 Развивање на заеднички функции на Инспекторатот

Согласно правилникот за внатрешна организација Инспектортот своите функции ги извршува преку:

1. Сектор за инспекциски надзор од областа на градежништвото и урбанизмот:

- Одделение за инспекциски надзор од областа на градежништвото;
- Одделение за инспекциски надзор од областа на урбанизмот;

Како независни оделенија во Инспекторатот функционираат:

- Одделението за финансиски прашања во чија надлежност е извршување на Буџетот и управување со средствата, каде во периодот од 2019-2021 година потребно е да се реализираат следните цели :
- Спроведување на обуки на вработените за управување и извршување на Буџетските средства.:

- Економично и ефикасно располагање со финансиски средства од Буџетот на РМ.
- Одделение за управување со човечки ресурси, каде во периодот од 2019-2021 година потребно е да се реализираат следните цели;
- Спроведување на Годишниот план за генерички и специјализирани обуки;
- Спроведување на планот за вработување.
- Одделение за нормативно правни и општи работи, каде во периодот од 2019-2021 година потребно е да се реализираат следните цели:
- Изготвување на Закон за градежна инспекција кој ќе го регулира работењето на инспекторатот.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам нема формирано единица за внатрешна ревизија за соработка се има обратено до одделението за ревизија во Министерство за транспорт и врски но добиено е известување дека министерството располага кадар единствено за покривање на процесите во министерството.

Секое дополнително ангажирање на надворешни соработници би било товар на Буџетот на инспекторатот.

Изготвил: Наташа Николоска
Саура Хајдари
Емре Агаи